İSMET ÖZEL

CELLÂDIMA GÜLÜMSERKEN

çektirdiğim son resmin arkasındaki satırlar

İMGE

Bu kitap 1984 yılında, Emre Matbaacılık Tesislerinde dizilip basılmıştır.

CELLÂDIMA GÜLÜMSERKEN

İSMET ÖZEL

İMGE
Üretmen Han No: 411
Yerebatan Cad. Cağaloğlu
İSTANBUL

İsmet Özel'in kitapları:

Şiir:

Geceleyin Bir Koşu (1966)
Evet, İsyan (1969)
Cinayetler Kitabı (1975)
Cellâdıma Gülümserken (1984)

Deneme:

Üç Mesele (1978)
Şiir Okuma Kılavuzu (1980)
Zor Zamanda Konuşmak (1984)

İsmet Özel

Celladıma Gülümserken

CELLÂDIMA GÜLÜMSERKEN ÇEKTİRDİĞİM SON RESMİN ARKASINDAKİ SATIRLAR

Ben İsmet Özel, şair, kırk yaşında.
Her şey ben yaşarken oldu, bunu bilsin insanlar
ben yaşarken koptu tufan
ben yaşarken yeni baştan yaratıldı kâinat
her şeyi gördüm içim rahat
gök yarıldı, çamura can verildi
linç edilmem için artık bütün deliller elde
kazandım nefretini fahişelerin
lânet ediyor bana bakireler de.
Sözlerim var köprüleri geçirmez
kimseyi ateşten korumaz kelimelerim
kılıçsızım, saygım kalmadı buğday saplarına
uçtum ama uçuşum
radarlarla izledi
gayret ettim ve sövdüm
bu da geçti polis kayıtlarına.

Haytanın biriyim ben, bunu bilsin insanlar
ruhumun peşindedir zaptiyeler ve maliye
kara ruhlu der bana görevini aksatmayan kim varsa

laboratuvarda çalışanlara sorarsanız
ruhum sahte
evi Nepal'de kalmış
Slovakyalı salyangozdur ruhum
sınıfları doğrudan geçip
gerçekleri gören gençlerin gözünde.
Acaba kim bilen doğrusunu? Hatta ben
kıyı bucak kaçıran ben ruhumu
sanki ne anlıyorum?
Ola ki
şeytana satacak kadar bile bende ondan yok.
Telâş içinde kendime bir devlet sırrı beğeniyorum
çünkü bu, ruhum olmasa da saklanacak bir şeydir
devlet sırrıyla birlikte insanın
sinematografik bir hayatı olabilir
o kibar çevrelerden gizli batakhanelere
yolculuklar, lokantalar, kır gezmeleri
ve sonunda estetik bir
idam belki...
Evet, evet ruhu olmak
bütün bunları sağlayamaz insana.
Doğruysa bu yargı
bu sonuç
bu çıkarsama

neden peki her şeyi bulandırıyor
ertelenen bir konferans
geç kalkan bir otobüs?
Milli şelin treni niçin beyaz?
Ruslar neden yürüyorlar Berlin'e?
Ne saçma! Ne budalaca!
Dört İncil'den Yuhanna'yı
tercih edişim niye?
Ben oysa
herkes gibi
herkesin ortasında
burada, bu istasyonda, bu siyah
paltolu casusun eşliğinde
en okunaklı çehremle bekliyorum
oyundan çıkmıyorum
korkuyorum sıram geçer
biletim yanar diye
önümde bir yığın açalya
bir sürü çarkıfelek
gergin çenekli cesetleriyle
önümde binlerce çiçek
korkuyorum sıra sende
sen de başla ve bitir diyecek.
Yo, hayır

yapamaz bunu, yapmasın bana dünya
söyleyin
aynada iskeletini
görmeye kadar varan kaç
kaç kişi var şunun şurasında?

Gelin
bir pazarlık yapalım sizinle ey insanlar!
Bana kötü
bana terkettiğiniz düşünceleri verin
o vazgeçtiğiniz günler, eski yanlışlarınız
ah, ne aptalmışım dediğiniz zamanlar
onları verin, yakınmalarınızı
artık gülmeye değer bulmadığınız şakalar
ben aştım onları dediğiniz ne varsa
bunda üzülecek ne var dediğiniz neyse onlar
boşa çıkmış çabalar, bozuk niyetleriniz
içinizde kırık dökük, yoksul, yabansı
verin bana
verin taammüden işlediğiniz suçları da.
Bedelinde biliyorum size çek
yazınam yakışık almaz
bunca kaybolmuş talan
parayla ölçülür mü ya?

Bakın ben, bir çok tuhaf
marifetimin yanısıra
ilginç ödeme yolları bulabilen biriyim
üstüme yoktur ödeme hususunda
sözün gelişi
üyesi olduğunuz dernek toplantısında
bir söyleve ne dersiniz?
Bir söylev: Büyük İnsanlık İdeali hakkında!
Yahut adınıza bir çekiliş düzenleyebilirim
kazanana vertigolar, nostaljiler
karasevdalar çıkar.
Yapılsın adil pazarlık
yapılsın yapılacaksa
işte koydum işlemeyi düşündüğüm suçları
sizin geçmiş hatalarınız karşısına.
Ne yapsam
döl saçan her rüzgârın
vebası bende kalacak
durgun suyun sayhası varsın bende biriksin
yumuşatmayı bilen ateş
öğüt sahibi toprak
nasıl olsa
kılıcını
geri verecek benim.

DİŞLERİMİZ ARASINDAKİ CESET

Biz şehir ahalisi, Kara Şemsiyeliler!
Kapçıklar! Evraklılar! Örtü Severler!
Çığlıklardan çadır yapmak şanı bizdedir
Bizimdir yerlere tükürülmeyen yerler

Nezaketten, haklılardan yanayızdır hepimiz
Sevinmemiz çapkıncadır, ağlatır bizi küpeşteler
Yaşamak deriz -Oh, dear- ne kadar tekdüze
Katliamlar ne kötü be birader

Güneş, neredeysek orada bulur bizi
Ya cünûp ve yalancı veya miskîn ve ülser
Falımız neyse çıksın diye açarız indeksleri
Sayılar bizi bulur, o ayıp işaretler

Saframızla kesemizi birleştiren anatomi bilgisi
Hadım tarih, kundakçı matematik, geri kafalı gramer
Evet bunlar gizlice örgütlenerek alnımıza
Verem Olmak Üretimi Düşürür ibaresini çizer

Biz şehir ahalisi, üstü çizilmiş kişiler
Kalırız orda senetler, ahizeler ve tren tarifesiyle
Kimbilir kimden umarız emr-i b'il-ma'ruf
Kimbilir kimden umarız nehy-i ani'l-münker
Bize yalnız oğulları asılmış bir kadının
Memeleri ve boynu itimat telkin eder.

MATARAMDA TUZLU SU

West Indies, Kızıl Elma, İtaki, Maçin!
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim.
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı suç işledim
zorbaların arasında tehlikeli bir nifak
uyrukların içinde uygunsuz biriyim
vahşetim
beni baygın meyvaların lezzetinden kopardı
kendime dünyada bir
acı kök tadı seçtim
yakın yerde soluklanacak gölge bana yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Uzak nedir?
Kendinin bile ücrasında yaşayan benim için
gidecek yer ne kadar uzak olabilir?
Başım açık, saçlarımı ikiye
ortadan ayırdım
kimin ülkesinden geçsem
şakaklarımda dövmeler beni ele verecek
cesur ve onurlu diyecekler
halbuki suskun ve kederliyim

korsanlardan kaptığını gürlek nara
işime yaramıyor
rençberlerin o rahat
ve oturmuş lehçesinden tiksinirim
boynumda
bana yargı yükleyenlerin
utançlarından yapılma mücevherler
sırtımda sağır kantarı gizli bilgilerin
mataramdaki suya tuz ekledim, azığım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Bir hayatı, ısmarlama bir hayatı bırakıyorum
görenler üstünde iyi duruyor derdi her bakışta
askerken kantinden satın aldığım cep aynası
bazı geceler çıkarken
uçarı bir gülümseyişle takındığım muşta
gibi lükslerim de burda kalacak
siparişi yargıcılar tarafından verilmiş
bu hayattan ne koku, ne yankı, ne de boya
taşımamı yasaklayan belgeyi imzaladım
burada bitti artık işim, ocağım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

JAZZ

Bu vapuru kaçırırsam beni belki de cinnet basar
belki kanser olurum bu yıl sınıfta kalırsam
nöbette uyursam eğer kitaplarımı yakarlar
etimde şîrpençe çıkar bu kızı alamazsam
bu işi bitiremezsem şehirden beni kovarlar
izin kâğıdım yanar konuşacak olursam
bu senet bankalar kapanmadan
ruhumun rengini kapatmayacak olursa
ölür kuyuya düşen çocuk
çocuğun mercan saati çatlar mutlaka
koşup haber vermeliyim
yetkili memura
bahar geliyor, ilerliyor yeminler
alnını kapıp getirmeliyim
denizi karşılamaya
kırlangıcın kanadındaki kezzap
leylâkta sıkışan buhar için
nabzını bulmalıyım nerede bulacaksam
nabzını çünkü ben kasadan fiş alarak

yağmuru, selvileri zor durumda bıraktım
benim yongalarımdan yapıldı bu çelenkler
ben papatyaları şımartmadım diye oldu
Mata Hari'ler casus, Al Capone'lar gangster
inmem gerek gözbebeklerimin altına
beynimin ortasına büzülmeliyim
genşeyip kımıldayabilirim oradan sonra
dum di dum
duridum dubida
kendi kalbimle kendi zamanım arasındaki sarkaç
püskürtüyor beni dünyaya
bırakıyorum zerreciklerime kadar emsin beni
Atlantik ve Pasifik ve beş kıta
koşmam gerek
yetişmem gerek yazgıma
tutmam gerek,sormam gerek, bilmem gerek
esenlemem, kargışlamam, irkitmem gerek niçin
niçin, niçin, niçin
kuyuya düşen çocuk niçin ölmesin

ILS SONT EUX

Ağır ceza reisi duruşmaya girerken
safir bir göz yapışıyor kırmızı yakasına
kırmızı yakaları var yargıç cübbelerinin
Fransız ihtilâlinden kalma.
Burslu okuduğu yıllardan kalma ceza reisinin
garip bir tarafı var
kaşlarını çatınca bir çocukluk
dolduruyor yüzünü
ürkünç bir uğursuzluk
gülümsediği sıra.
Garip bir tarafı var valinin
makam arabasına binerken her seferinde
bakır bir dudak karışıyor saçlarına
saçlarını parmaklarıyla taradığı zamanlar
bu dudak
öpüyor onu hain bir yumuşaklıkla.
Safir göz görünmüyor yargıca
kendini valiye vermiyor bakır dudak
görmüyor alay komutanı tekmil alırken
gönleğine bir damla cıvanın sızdığını
bir gözyaşı, bir ukde anlamı kazanarak.
Kimse görmüyor buruşuk pardesüsüyle bir babanın
kırılgan bir yelpaze olduğunu akşam eve girince

karısı
katlanmış kilimlerle uyum içinde
kolunu büküyor, dayıyor elini yanağına
büyük kız kanapede bu ara
bir göl gezintisine çıkmıştır
kelebek ölülerinden bir ırmakta
sürüklenmektedir lisebirdeki oğlan.
Kız için
sırlara karışmaktır
bir gölün ortasında olmak
erkek kardeşi bir türlü
varamaz herhangi bir sırra...
İki yanında neden akar binlerce bu kelebek?
Binlerce kanatlı çekirge neden uçar
beyninin yukarsında?
Evde soba yanıyor
önce çalılar geçiyor çocukların boğazından
sonra ağaç kökleri yırtıyor damarlarını
bütün ailenin.
Dışarda soğuk
safirden, bakırdan, cıvadan bir gece uçuyor
gece uçarken kulaklarına dokunuyor bekçinin
bekçi

mavi zehir şiddetinde düdük çalarak
bir soru soruyor karanlığa
bütün cevaplar sendedir, saklama
diyor karanlık ona
bekçi en saklı yerinden bir banka broşürü
bir piyango bileti çıkarıp gösteriyor
copunu gösteriyor lisebirdeki oğlana
sonra acılı olduğu açıkça anlaşılan
bir kadına bıyık buruyor
buruk bir sabah
başlıyor acılı olduğu
açıkça anlaşılmayan
dünyada.
Ağır ceza reisi
santa luçia söylüyor traş olurken
maiyet memurluğundan beri aksatmadan
yaptığı gibi vali sabah sabah
parlatıyor
zaten pırıl pırıl olan siyah
kunduralarını.
Kışlada alay komutanı
barakaların kar altında öksüz
duruşlarına bakarak

susuyor, söylemiyor bildiği tek şiiri
"güzel olan hiçbir şey hülâsa edilemez"
demiş çünkü Valéry.
Çünkü serbest düşünme zamanı geçti artık
şimdi mesai saati
disiplin kurulunun toplantısı var
arşivde sicil belgeleri damgalanacak
tayinler imzaya gidecek
teftişe gidecek generaller
rüya, okşayış, Tevrat
gibi kelimeler
gündemin dışında.
Yurttaşlar uygunadım çalışmalarıyla
söktüler karîha yarımküresini yerinden
bir pusula koydular açtıkları boşluğa
titreyen, korkak ibresiyle bu pusula
kuzeyi gösteriyor serbest
düşünme zamanlarında;
safir bir göz görünce karıştırıyor yönü
tırnaklarını yiyor bakır bir
dudak ona yaklaşınca;
cıvadan bir gözyaşı
bari olsun istiyor
bütün mesai boyunca.

Buruşuk pardesülü adam dalgın
gittikçe daha dalgın, elinde cetvel
masada hesap makinesi, pusula
yetmiyor dibe dalmasına
bağlıyor kalın bir urganla beline
ağır bir sandık
salıyor kendini
yeşil yosunların
kırmızı balıkların
uçan kabarcıkların
derinliklerine
orada
bir sandık buluyor
yakutlar, altınlar, pırlantalar
adam dibe inmek için beline bağladığı
sandığını keşfediyor dibe ulaştığında.
Öyleyse adamın eyvah ışıdı yüreği
eve dönmesine gerekçe
bulamıyacak bir daha.
Eyvah çattı kaşlarını, ayağa kalktı yargıç
elindeki kalemi
gülümsüyor, kıracak!
Atıldı öne, denize doğru lisebirdeki oğlan

denize, yakutlara, entegral hesaplarına.
Kardeşim!
diye haykırdı ablası arkasından
fırladı kanapeden
kopardı kafasını bekçinin
safirden bir baltayla.
Anneleri
mutfakta kalan son bakır sahanı
alimünyum olanıyla değiştirdi.
Mesainin bitimine on kala
istifa etti vali
çamurlu bir yoldan
yayan yürüdü sınıf arkadaşı
olan nalbantın dükkânına.
Alay komutanı oğlu için
otomobil satın aldı
Mercury marka.
Kış geçti, öksürük haplarıyla
geçti cumartesi
hiçbirşey söylemeyen sözlere varmak için
herşeyin sonuna kadar söylenmesi gerekti
incir... yarpuz... karamela...
lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh.

ÜÇ FİRENK HAVASI

1. Capriccio Ölüm

Gülünç bir ölümle öldü deniyor Max Stirner için
çünkü mahvına sebep nihayet bir sinektir
ama Fanya Kaplan
nasıl öldü diye sorsak sanırım
işimiz fazlasıyla ciddileşir.

Bize ne başkasının ölümünden demeyiz
çünkü başka insanların ölümü
en gizli mesleğidir hepimizin
başka ölümler çeker bizi
ve bazan başkaları
ölümü çeker bizim için.

Ölümle şaka olmaz diyenler
kıyasıya yanıldılar bu çağda
Taksitle Ölüm diye bir roman yazıldı artık
Önce Öl/Sonra Öde denilmek suretiyle
aşılıp geçildi bu roman da.

Doların dalgalanmasına bırakıldı bu çağda ölüm
geceleri şehrin varoşlarında ikâmete mecbur edildi
gündüzün kimlik soruldu ona
sağcı mı solcu mu olduğu sorusuna cevap verdi
seken bir kurşun kadar
kurşunî bir kış denizi kadar bile
taraf tutmayan ölüm.

2. Ölüm Cantabile

Ben ne büyük bir dalgınlıkla bakmış olmalıyım ki hayata
görmedim orda çinko damlar ve plastik sürahilerintanrısını
yerimi yadırgadım
yerim olmadı zaten kendi mezarımdan başka
çılgının biri sanılmaktan sakınmaya vaktim olmadı
durmadan bir beyaz aygırla taşardım derin göllerden
bir gebe kısrakla kaçardım derin ormanlara
güneşin zekâsıyla doymak isterdim
kaba solgun kâğıtlar sunardı
şehrin insanı bana

şehrin insanı,şehrin insanı, şehrin
kaypak ilgilerin insanı, zarif ihanetlerin

Ogünbugün, şehri dünyanın üstüne kapatıp bıraktım
kapattım gümüş maşrapayla yaralanmış ağzımı
ham elmalar yemekten göveren dudaklarım
mırıldanmasın şehrin mutantan ve kibirli ağrısını.
Azıcık gece alayım yanıma yalnız
serçelerin uykusuna yetecek kadar gece
böcekler için rutubet
örümcekler için kuytu
biraz da sabah sisi
yabani güvercin kanatları renginde

biz artık bunlar olarak gidiyoruz
eylesin neyleyecekse şehrin insanı

şehrin insanı, şehrin insanı, şehrin
bozuk paraların insanı, sivilcelerin.

İşte öldüm, işte son kadife çiçekleri
son defneler, baldıranlarla kefenlediler beni
bütün kaçaklar için ince bir melhem oldu benim ölümüm
bütün hoşnutsuzlar yanlarında saklayacak
benim ölümümden yayılan kırpıntıları
boğaz tokluğuna çalışanlar
özenle kilitleyecek göğüslerine
benim ölmüş olmamı
hiçbir yaprak damarından
hiçbir su özünden atamayacak beni
ortaya benim ölümüm sürülecek
pey akçesi olarak
tanrıların ölümünü bir üstlenen çıkınca
ama neler olup bittiğini hiçbir âyetten
hiçbir vakit anlamayacak şehrin insanı

şehrin insanı, şehrin insanı, şehrin
pahalı zevklerin insanı, ucuz cesaretlerin.

3. Requiem

Bozkırda yaz akşamları seni seyrederdi
seni seyrederdi ormanda gürbüz sabah
ağırkanlı bir güneşle yaşanan kış
ağır, kanlı bir güneşle yaşanan hasat zamanı
bekârların kaburgalarına gümleyen karanlık
isterik kokusu beyaz dantelâların
seni seyrederdi
sen diriyken sana bakmak
başlı ve sonlu bir uğraştı sanki.

Gövdene imrenirdi ok atmayı bilenler
gövden aklın gibi engebeli ve dakikti
sokaklarda kavga çıkardı senin yüzünden
sen topuğunu gösterirdin ve dövüş başlardı
ejderlerle çarpışırdı hey çocukları
müminler müşriklerle savaşırlardı.
Toprak ve yağmur savaşırlardı
anahtar ve kilit
birbirine girerdi ekmekle bulutlar
kan ve su
nadirle zenit.

Isıtırdın salkımları bağlar bozulunca
tohumların bilgisine hısımdın
beyninde yelkenlerini açarak
serinlerdi kısır kadınlar
sen diriyken
sepetlerine çiçek doldurup insanlar
peşinde gelirlerdi
serüvenler peşinden yürürdü endazelerin
mekikler otlakların yörüngesindeydi
ayıklardı insanların rüyalarını
yaktıkları tütsü, okudukları yasin.

Sonra öldün, sonra ıslıkladılar seni
gösterişsiz tabutunu yuhaladılar
lahaha yaprakları attı sana
sonradan görme tombul ortayaşlılar
semiz, genç burjuvalar seni
tependen tırnağa fermuarladı,
akşam gezmesine çıkan emekliler bile
duygusuzca silkeledi üzerlerinden
senin gözlerini.

Bir soğuk uzay
parıltısıyla anılıyorsun artık
kuru bir bilgisayar tıkırtısıyla
açıyorlar taçyapraklarını ancak
bir alkol koması sırasında
senin yorgunluklarını
hastanelere makbuz yaptılar
çekingen duruşunu intihara karşı
kullanıyorlar koğuşlarda
çünkü çoktan ölüm götürdü seni
ölüm ölüm
gündelik sözlerimiz arasında
geçecek kadar kaba.

İÇİNDEKİLER

Cellâdıma Gülümserken Çektirdiğim
Son Resmin Arkasındaki Satırlar..... 7

Dişlerimiz Arasındaki Ceset..... 12

Mataramda Tuzlu Su..... 14

Jazz..... 16

Ils Sont Eux..... 18

Üç Firenk Havası..... 24

SANAL KÜTÜPHANE
http://sanalktphane.blogspot.com

250 tl